

„A madárbarát Magyarorszáért!”

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület/BirdLife Hungary

Budapest, 1121 Költő u. 21. • Telefon: 1 275 6247 • Fax: 1 275 6267 • E-mail: mme@mme.hu • Honlap: www.mme.hu
Adószám: 19001243-2-43 • Bankszámlaszám: 11712004-20011215

Dr. Fazekas Sándor úr részére
miniszter

Vidékfejlesztési Minisztérium

Budapest

Kossuth L. tér 11.
1055

Tárgy: A nem kormányzati szervezetek álláspontja az EU Közös Agrárpolitika (KAP) reformjának tárgyalásban folyó tárgyalásai kapcsán

Tisztelt Miniszter Úr!

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület a kezdetektől fogva figyelemmel kíséri a KAP reformot, különösen a zöldítési folyamatot. Szervezetünknek alapvető érdeke a mezőgazdasági támogatások alakulásának nyomon követése, hiszen céljaink elérésében a mezőgazdasági termelés területe nem gazdálkodási tér, hanem olyan érzékeny élőhely, melyben a mindennapi földhasználat határozza meg egyes madárfajok túlélési lehetőségeit. Sajnos e tekintetben nagyon sok tennivaló akad, hiszen Európa-szerte a mezőgazdasági élőhelyhez köthető gyakori madárfajok általános, és esetenként súlyos állománycsökkenésével kell szembenézni. Ezért engedje meg, hogy az alábbiakban tájékoztassuk a KAP reformmal kapcsolatban a BirdLife International szervezetével közösen kialakított álláspontunkról.

Megítélésünk szerint a 2013. június 24-25-én tervezett Mezőgazdasági Tanács ülése egy fontos mérföldkő abból a szempontból, hogy megelőzze egy olyan KAP módosítás elfogadását, mely a korábbi reformokkal szembemegy, és hogy hozzájáruljon egy új, a környezet és a mezőgazdaság hosszú távú együttműködését megalapozó döntéshez. Mivel a Mezőgazdasági Tanács ülést követően a tárgyalástól azonnal a reformfolyamat összefoglalását várják el, talán ez az utolsó olyan lehetőség, ahol a környezet számára kedvező kimenetet biztosítani lehet.

A társadalmi szervezetek a reformfolyamat kezdetétől azt hangsúlyozták, hogy a közösségi forrásokat közösségi javak előállítására kell fordítani. Olyan szakpolitikai javaslat mellett érveltünk, mely biztosítja a természeti erőforrások folytatott fenntartható gazdálkodást, valamint a hosszú távú gazdálkodási lehetőségek megőrzésén keresztül hozzájárul az egészséges élelmiszer előállításához. Mindezek ellenére a tárgyalások jelenlegi állása szerint, a tárgyalás folyamatában bekövetkezni látszó egyezség kétségessé teszi a fenti célok elérését, és a támogatások elosztása egyenlőtlenségének fenntartására fókuszál, miközben a legtöbb európai mezőgazdasági termelőt mentesíti bárminemű, a KAP zöldítés keretében vállalt többlet kötelezettségtől.

A 2013. június 24-25-én tervezett nagy horderejű Mezőgazdasági Tanács ülést megelőzően szeretnénk felhívni a szíves figyelmét az alábbi hét pontban összefoglalt álláspontunkra, melyben a tagországok - így hazánk - rugalmasabb álláspontja hozzájárulhat egy jobb egyezség létrejöttéhez, és így a mezőgazdasági ágazat környezeti szempontú fenntarthatóságának megőrzéséhez.

1. A vidékfejlesztési források keretében környezeti célokra fordítandó összegek korábbi minimum 25 %-os küszöbértékének visszaállítása

Az Európai Parlament nagy többsége (613 EP képviselő) korábban a 25 %-os minimum küszöbérték megtartása, valamint a környezeti hozzáadott értéket nem képviselő "Természeti Hátrányokkal Érintett Területek" támogatásának átalakítása mellett tette le a voksát, mely döntést a Tanácsnak is figyelembe kell vennie. Az EP által javasolt intézkedések bizonyosan hozzájárulnak a munkahelyteremtéshez, a hosszú távú termelékenységhez és a környezeti állapot megőrzéséhez. A kieleveződő költségvetési helyzet mellett a természetvédelmi célokra fordítandó források minimális küszöbértékének meghatározása nélkül a fenntarthatósági kritériumok teljesítése erősen kérdéses.

2. Az illegális kétszeres támogatások, valamint a homályos "ekvivalens" zöldítési gyakorlatok megszüntetése, melyek alapján a mezőgazdasági termelők ugyanazon tevékenységek elvégzéséért a közvetlen támogatások, valamint a vidékfejlesztési kifizetések keretében is kaphatnának támogatást

Az illegális kétszeres támogatások évi többmilliárd EUR veszteség előidézését okozhatják. Az adófizetők számára elfogadhatatlan, hogy egyes tevékenységek elvégzését kétszeresen kelljen megtéríteni a mezőgazdasági termelők számára, miközben ezek a tevékenységek gazdaságilag, illetve a fenntarthatóság szempontjából semmilyen hozzáadott értékkel nem rendelkeznek. Ez ellentétes az alapvető EU megállapodásokkal, szembemegy a közösségi források bölcs használatának elvével és nem összeegyeztethető a WTO szabályaival sem. Megítélésünk szerint tehát a Tanácsnak módosítania kell az álláspontját. Amennyiben az egyes előírások egyenértékűsége végül befogadásra kerül, az kizárólag csak pár hasonló zöldítési gyakorlat esetében történhet meg, melyek egyaránt hatékonyak a környezetvédelmi teljesítés tekintetében és elfogadhatók a gazdálkodók számára.

3. A közvetlen kifizetések vonatkozásában megfelelő szankciók kiszabása azon mezőgazdasági termelők számára, akik/amelyek nem tartják be a zöldítés keretében szükséges kívánalmakat

A tagországoknak meg kell tartani azon álláspontjukat, mely szerint a zöldítés keretében kiszabható bírságok mértéke a zöldítésre vonatkozó kifizetési elem 125 %-áig terjedhet. Bár az így kiszabható büntetések csak "tüneti kezelésnek" minősülnek, ezt egy fontos eszköznek ítéljük meg abban, hogy a mezőgazdasági termelők betartsák a zöldítés keretében szükséges előírásokat.

4. A környezeti szempontból értékes gyepterületek, vizes élőhelyek és a jelentős kötöttszen-készletekkel rendelkező talajok teljes megőrzése érdekében

A Tanácsnak - a Parlament és a Bizottság kérésének megfelelően - támogatnia kell azokat a konstruktív megoldásokat, melyek biztosítják környezeti szempontból értékes gyepterületek, vizes élőhelyek és a jelentős kötöttszen-készletekkel rendelkező talajok teljes megőrzését. Ezek a területek pótolhatatlanok a szénlekötés és megtartás szempontjából, hozzájárulnak a biodiverzitás megőrzéséhez és ezek által jelentős környezeti és gazdasági értéket képviselnek. Hazánkban ezek az előírások azért is fontosak, mert gyepterületeink kiterjedése - valószínűsíthetően az egyszerűsített területalapú támogatás kedvezőtlen környezeti hatásainak eredményeképpen - az elmúlt tíz évben közel 20 %-kal csökkent, melynek természeti értékekre gyakorolt hatása rendkívül kedvezőtlen.

5. Az ökológiai célterületek környezetvédelmi fókuszának biztosítása, az árutermelés engedélyezésének megakadályozása

Helytelennek ítéljük meg az Európai Tanács azon döntését, mely engedélyezi az árunövények termesztését az ökológiai célterületeken és ezúton sürgetjük, hogy ezen területek fenntartható használatát az agrár-környezetgazdálkodási intézkedéseken keresztül támogassa.

6. A növényvédőszeres használatára vonatkozó közösségi szabályozással való összhang biztosítása az EU támogatások felhasználása során

A Tanács a márciusi egyezsége kialakítása során elutasította a peszticidek fenntartható felhasználásáról szóló irányelv kölcsönös megfelelés előírásai közé történő beépítésének javaslatát. Megítélésünk szerint ez az álláspont nem tartható a továbbiakban és a Tanácsnak gondoskodnia kell arról, hogy ez a fontos irányelv megjelenhessen a kölcsönös megfeleltetés végrehajtási rendszerében.

7. A közvetlen támogatásokról (1. pillér) a vidékfejlesztési keretekre (2. pillér) történő átcsoportosítás esetén a 100 %-os EU társfinanszírozás fenntartása az EU állam- és kormányfőinek megállapodása szerint

Mivel a 2. pillér kifizetéseinek szociális, gazdasági, valamint környezeti teljesítménye messze meghaladja az 1. pillérét, a vidékfejlesztési források irányába történő átcsoportosítások elősegítése szükséges, oly módon, hogy azokat ne terheljék a nemzeti társfinanszírozási követelmények. Az ilyen irányú átcsoportosításokat kiemelten kell kezelni és nem szabad költségvetési akadályokat gördíteni eléjük.

Tisztelt Miniszter Úr! Tisztában vagyunk azzal, hogy a hazai mezőgazdasági ágazat nem minden vonatkozásban éri el azt a fejlettségi szintet, mely az EU nyugati tagállamaiban általános, és az is egyértelmű, hogy hazánkban a természeti értékek nagyobb arányban maradtak fenn a mezőgazdasági területeken, mint Nyugat-Európában. Mégis világosan körvonalazódnak azok az aggasztó természeti folyamatok, melyek során a mezőgazdasági termelés területe, mint élőhely fokozatosan és egyre gyorsuló ütemben veszít természeti értékéből és - talán nem is oly sok idő múlva - kultúrsivataggá, és a természetfajokon kívül más fajok számára alkalmatlan élőhellyé válik.

Nyilvánvaló, hogy a zöldítés eszközzrendszere nem képes minden esetben ezt a folyamatot megakadályozni, de megítélésünk szerint elengedhetetlen, hogy a fentiekben megfogalmazottak alapján legalább kísérletet tegyen erre. Véleményünk szerint ezek hiányában nem igazolható, hogy a Közöségi Agrárpolitika forrásai valóban oly módon lettek felhasználva, hogy az a közjavak előállítását segítette volna.

Kérem fontolja meg a fentieket és döntéseivel segítse a zöldítés környezeti teljesítésének megalapozását.

Budapest, 2013. június 17.

Köszönettel és üdvözlettel:

Halmos Gergő
igazgató